

project: Ondersteuning gemeenten invoering WMO: 'Burgers betrekken'	
projectleider: Petra van der Horst	
doelstelling project Het project maakt deel uit van het project 'Burgers Betrekken' van de Provincie Utrecht, dat als doel heeft gemeenten te enthousiasmeren en faciliteren om hun nieuwe regierol krachtig op te pakken en 'slimme' antwoorden te vinden op de uitdagingen waar de WMO hen qua filosofie en sturingsprincipe voor stelt. Het projectplan Burgers Betrekken is in het najaar van 2006 in uitvoering genomen. Het project maakt deel uit van de Utrechtse aanpak bij de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Deze aanpak wordt beschreven in de brochure 'Wet Maatschappelijke Ondersteuning: de Utrechtse aanpak' van de Provincie, die medio 2006 is verschenen. In deze brochure geeft de Provincie Utrecht aan dat zij bij de invoering van de WMO door gemeenten haar rol ingevolge artikel 13 van de WMO wil vervullen door: <ol style="list-style-type: none">1. aanjagen en stimuleren van vernieuwing;2. verspreiden van kennis en goede voorbeelden;3. ondersteunen van gemeenten en lokale cliëntenorganisaties op maat;4. stimuleren van regionale samenwerking waar nodig (vooral voor de thema's vrijwilligerswerk, mantelzorg en OGGZ);5. monitoring. De Provincie wil deze rollen met name vervullen rond de thema's vrijwilligerswerk en mantelzorg (prestatieveld 4), cliëntenparticipatie (artikel 12 WMO), samenhang jeugdbeleid – jeugdzorg (prestatieveld 2), vermaatschappelijking van de zorg (prestatieveld 5) en OGGZ, maatschappelijke opvang en verslavingszorg (prestatieveld 6, 7, en 8).	
looptijd project: 2006-2007	
samenwerkingspartners: Provincie Utrecht en gemeentes in de provincie Utrecht	
uren - gepland voor het hele project: 2.500 uur	uren - besteed op 31 december 2007: uur
gepland resultaat Per gemeente zijn afspraken gemaakt over de te behalen resultaten en de ondersteuning door Alleato. De eindresultaten en de wijze van ondersteunen zijn vastgelegd in een offerte (plan van aanpak). De offerte is door Alleato, de provincie en de betrokken gemeente ondertekend. De ondersteuning is door adviseurs van Alleato geboden en door de Provincie gefinancierd in het kader van de reguliere subsidie.	inhoudelijke stand van zaken per 31 december 2007 Het project is volgens planning verlopen. Vraagstukken van gemeenten zijn en worden volgens afspraak afgehandeld. De volgende resultaten zijn behaald: <ul style="list-style-type: none">- Met gemeenten zijn in samenwerking met de Provincie Utrecht gesprekken gevoerd over het ondersteuningsaanbod. Van deze gesprekken zijn verslagen gemaakt.- Op basis hiervan zijn plannen van aanpak opgesteld (offertes) en geaccordeerd door Provincie en betrokken gemeenten.- De plannen van aanpak hadden onder meer betrekking op het ondersteunen bij het ontwikkelen van een lokaal mantelzorgbeleid, het betrekken van (groepen) burgers bij de ontwikkeling van lokaal WMO-beleid (interactieve beleidsvorming), het College en de raad ondersteunen bij hun visieontwikkeling t.a.v. de herziene rol van de burger binnen de WMO, het procesmatig en inhoudelijk ondersteunen van (de opstart van) WMO-raden en het opstellen van beleid rond informele zorg.- Alle plannen van aanpak zijn uitgevoerd, met uitzondering van het plan van aanpak van de gemeente Heuvelrug. Deze laatste gemeente heeft vanwege interne aangelegenheden afgezien van ondersteuning door Alleato.- Voor wat betreft de plannen van aanpak voor de gemeenten Breukelen en Nieuwegein en Wijk bij Duurstede wordt de uitvoering nog voortgezet in de eerste twee maanden van het

jaar 2008. Het gaat om afrondende activiteiten.

- De Provincie heeft alle gemeentes schriftelijk benaderd c.q. zal die benaderen voor feedback op de eindresultaten en het verloop van het project.

Knelpunten/signalen

- De ondervertegenwoordiging van het thema vrijwilligerswerkondersteuning kan worden verklaard uit het project Advies Vrijwillige Inzet (AVI-130) dat vanaf 1 juni 2006 vanuit het ministerie van VWS was opgestart. Dit project bood gemeenten en lokale steunpunten vrijwilligerswerk kosteloos de ondersteuning van een adviseur om het lokale vrijwilligerswerk te versterken. AVI-130 trajecten hebben plaatsgevonden in de gemeentes Baarn, Breukelen, Bunnik, Ronde Venen, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist. In de provincie Utrecht wordt deze ondersteuning ook verzorgd door Alleato. Hierdoor heeft optimale afstemming tussen de projecten Burgers Betrekken en het AVI-130-project plaatsgevonden
- Opvallend is dat de thema's van de drie WMO-proeftuinen van VWS (Utrecht: huishoudelijk werk gerelateerd aan het welzijns- en vrijwilligerswerk; Eemland: voorwaarden bevorderen sociale cohesie; en Ede-Veenendaal: het bevorderen en ondersteunen van de solidariteit tussen burgers) niet als vraagstelling naar voren is gekomen binnen de trajecten die Alleato heeft verzorgd. Ook de aansluiting tussen de WMO-prestatievelden en de eerstelijnsgezondheidszorg is door geen van de gemeenten als thema naar voren gebracht. Dit betekent niet dat deze vraagstukken niet relevant zijn voor de Utrechtse gemeentes. Het impliceert volgens ons wel dat gemeentes in dit stadium van de WMO-implementatie voor andere prioriteiten kiezen.
- Eind 2006 werd de inschatting gemaakt dat minimaal 10 gemeenten een ondersteuningstraject zouden afnemen. Uiteindelijk hebben 22 gemeenten van het aanbod gebruik gemaakt. Om deze reden is de ureninzet van Alleato op dit project in overleg met de Provincie opgehoogd tot 2.500 uur (was 2.000 uur).
- Uit de bijlage blijkt hoe de beschikbare uren zijn ingezet. De resterende uren waren noodzakelijk voor de extra intensieve inhoudelijke en procesmatige projectondersteuning door de projectleider richting betrokken adviseurs gezien de relatief nieuwe, complexe adviesvraagstukken. De huidige aanpak is een extra investering om dit soort projecten in de toekomst goed uit te voeren.
- Daarnaast werden de uren besteed aan trajecten die toch meer ureninzet vergden dan aanvankelijk was ingeschat en zijn er extra uren geïnvesteerd in afstemming met de Provincie aangaande ontwikkelingen op het terrein van mantelzorg.
- Gezien het vernieuwende karakter van het project kwamen we wel aspecten tegen die vooraf niet waren voorzien. De implementatie van de WMO heeft voor de meeste gemeentes veel meer werk en geld gekost dan men op voorhand heeft voorzien.
- Ook de inschatting dat in één gesprek met gemeenten afspraken gemaakt kon worden over

	<p>het ondersteuningstraject bleek te optimistisch. Er waren in de meeste gevallen aanvullende gesprekken nodig om helder te krijgen wat een gemeente met een bepaald beleidsterrein wilde en om een concrete ondersteuningsvraag te kunnen formuleren. Onze inschatting is dat deze extra gesprekken ook binnen gemeentes voor de nodige reflectie hebben gezorgd. De intakegesprekken van Alleato hebben ons inziens ondersteunend gewerkt bij de interne 'zoektocht' van diverse gemeentes.</p> <ul style="list-style-type: none">- Daarnaast kon niet in alle trajecten de processtappen gevolgd worden die in het plan van aanpak geformuleerd stonden. De praktijk wees uit dat door het vernieuwende karakter van de WMO er soms gedurende het traject andere stappen noodzakelijk waren. In alle gevallen zijn wel de oorspronkelijke eindoelen nagestreefd en gerealiseerd. <p>Voorzetting 2008</p> <p>Alle adviseurs vanuit Alleato die betrokken waren bij dit traject hebben geconstateerd dat bij veel gemeentes er onvoldoende middelen zijn om in 2007 en daarna vernieuwende initiatieven binnen het WMO-terreinen te ontplooiën. De huishoudelijke zorg slokt een belangrijk deel van de beschikbare middelen op en vraagt ook veel aandacht waardoor andere WMO-thema's in onze optiek het kind van de rekening worden. Onze indruk is dat de feitelijke implementatie van de WMO pas in 2008 plaatsvindt. Veel gemeentes hebben belangrijke keuzes doorgeschoven naar 2008. Vanuit dit gegeven is het volgens ons van grote waarde dat de Provincie ook in 2008 ondersteuningsmogelijkheden aanbiedt aan gemeentes op het terrein van de WMO. Het gaat dan met name om ondersteuning t.a.v. het functioneren van WMO-loketten (hoe zijn ze ingericht, uitwisseling van ervaringen en verspreiden van de best practices), op het terrein van mantelzorg (uitwisseling hiaten/uitdagingen t.a.v. respijtzorg) en het evalueren en optimaliseren van burgerparticipatie. Alleato heeft in haar werkplan 2008 reeds voorstellen gedaan voor projecten rond deze thema's.</p>
--	--

PvdH/RH/08043 * pc 71340

dd. 22.01.08